

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності __073 «Менеджмент»__
(шифр та найменування спеціальності)

на тему: **«Розробка системи планування на підприємстві»**

Виконавець:

студентка факультету економіки та управління
підприємництвом

Шавловська Тетяна Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____/підпис/

Науковий керівник:

викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Ясинська Світлана Юліанівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Важливою умовою збалансованого розвитку господарюючих суб'єктів є наявність планів високої якості та механізмів їхньої ефективної реалізації. Сучасні умови ведення бізнесу, посилення конкуренції, обмеженість джерел фінансування підприємств, зміна підходів до управління зумовлюють посилення ролі планування та висувують якісно нові вимоги до обґрунтування планових рішень, форм та видів планування.

Процес планування істотно трансформується в контексті розвитку сучасних концепцій управління. Він орієнтований на здатність своєчасно реагувати на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі, передбачати настання ризикових подій та безпосередньо забезпечувати стабільну діяльність підприємств. Зазначене потребує розвитку теоретичних основ для розуміння сутності планування та його ефективного здійснення на підприємстві для забезпечення його належної фінансової спроможності.

Питання розробки системи планування на підприємстві, видів планів, основних завдань та шляхів їх удосконалення досліджувались багатьма вітчизняними та зарубіжними науковцями, до яких можна віднести О. Бойко, С. Варналій, Т. Васильціва, М. Газуду, В. Гриньову, М. Данилюк, Г. Капінос, Т. Кірсанову, О. Кнейслер, В. Лаврука, С. Макаренко, Л. Малиш, О. Ніпіаліді, М. Панасюк, М. Пашуту, Н. Олійник, Л. Прокопець, С. Свириденко, І. Стефаніва, В. Фоміна, В. Явдак та багатьох інших.

Проведений аналіз наукової літератури свідчить, що розглядання теоретичних і практичних аспектів планування діяльності господарюючого суб'єкта, його економічної сутності є одним із важливих дискусійних економічних питань, оскільки саме цей вид планування може грати вирішальну роль у визначенні ефективності діяльності підприємства та слугувати одним із факторів прийняття управлінських рішень.

Проте відсутність єдиної точки зору щодо окреслених наукових питань розробки системи планування вимагає проведення подальшого аналізу підходів щодо визначення змісту цієї категорії та визначення шляхів удосконалення системи планування на підприємстві. Важливість вирішення цих аспектів зумовили вибір теми кваліфікаційної роботи та доводять її актуальність.

Метою дослідження є узагальнення теоретичних і практичних засад розробки системи планування на підприємстві з метою знаходження шляхів його удосконалення.

Завдання дослідження:

- дослідити сутність планування на підприємстві як економічної категорії;
- розглянути особливості розробки системи планування господарюючого суб'єкта;
- вивчити основні методи формування планів;
- визначити принципи, завдання та методи бізнес-планування;
- здійснити аналіз економічних показників діяльності ТОВ «Бі Ел Джи Мікрофінанс»;
- дослідити діючу практику бізнес-планування на підприємстві;

- оцінити особливості складання фінансового плану;
- визначити проблеми складання бізнес-плану на підприємстві;
- розробити шляхи удосконалення бізнес-планування на ТОВ «Бі Ел Джи Мікрофінанс».

Об'єктом дослідження є процес розробки системи планування на ТОВ «Бі Ел Джи Мікрофінанс».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та практичних питань розробки системи планування на ТОВ «Бі Ел Джи Мікрофінанс».

Методи дослідження. Теоретичною та методологічною базою дослідження виступає загальнонауковий діалектичний метод пізнання. В процесі написання кваліфікаційної роботи використовувалися такі методи дослідження, як: абстрактно-логічний (для узагальнення теоретичних положень щодо системи планування на підприємстві); метод аналізу рядів динаміки (при дослідженні динаміки показників діяльності підприємства); індексний метод (при оцінці фінансових показників); метод спостереження (під час збору інформації для аналізу); методи теоретичного узагальнення, систематизації та порівняння, методи індукції та дедукції, системний підхід. Широко були застосовані методи графічного, табличного та схематичного представлення даних.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження виступили наукові публікації закордонних і вітчизняних економістів з питань розробки системи планування на підприємстві, підручники, навчальні посібники та монографії, наукові статті в періодичних виданнях. У практичній частині дипломної роботи використана фінансова звітність і документи первинного та аналітичного обліку підприємства. Дослідження проводилося на основі матеріалів ТОВ «Бі Ел Джи Мікрофінанс».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (41 найменування). Загальний обсяг роботи становить 80 сторінок. Основний зміст викладено на 74_сторінках. Робота містить 21 таблицю, 14 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи розробки системи планування на підприємстві»* визначено особливості розробки системи планування, встановлено основи планування діяльності підприємства, принципи складання планів та їх найбільш розповсюджені види.

У другому розділі *«Методичні та практичні аспекти планування діяльності ТОВ «Бі Ел Джи Мікрофінанс»»* проаналізовано основні фінансові показники діяльності ТОВ «Бі Ел Джи Мікрофінанс», здійснено аналіз системи планування, вивчено структуру бізнес-плану, особливості фінансового планування; визначено проблемні питання планування господарюючого суб'єкта.

Запропоновано напрямки удосконалення розробки системи планування ТОВ «Бі Ел Джи Мікрофінанс» за допомогою використання спеціального програмного забезпечення, оптимізації структури бізнес-плану, деталізації статистичних показників як основи прогнозування окремих показників діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Планування діяльності підприємства – це процес систематичної підготовки управлінських рішень, які прямо чи опосередковано впливають на обсяги ресурсів підприємства, узгодження джерел їх формування та напрямків використання відповідно до виробничих та маркетингових планів, а також величину показників господарюючого суб'єкта у плановому періоді, забезпечують вирішення завдань найбільш раціональним шляхом для досягнення його цілей у перспективному періоді.

2. Система планів підприємства – це сукупність планів розвитку та діяльності господарюючого суб'єкта і його підрозділів, узгоджених за цілями, термінами та ресурсами. Методологія планування – це сукупність теоретичних висновків, загальних закономірностей, наукових принципів розробки планів, їх обґрунтування та описання відповідно до сучасних вимог ринку, що перевірені передовою практикою.

3. З метою дослідження особливостей розробки системи планування як об'єкт аналізу було обрано Товариство з обмеженою відповідальністю «Бі Ел Джи Мікрофінанс» – одне з найбільших мікрозаймових агенцій України, якій належить бренд Cashpoint. Підприємство функціонує на національному ринку вже одинадцять років і має більше 150 відділень у великих та маленьких містах країни (16 з цих відділень відкриті в Одесі). Аналіз основних економічних показників діяльності ТОВ «Бі Ел Джи Мікрофінанс» показав, що протягом 2019-2020 рр. підприємство ефективно використовувало свої ресурси, було прибутковим, нарощувало доходи. Левову частку своїх доходів підприємство отримує від основного виду діяльності – чистий дохід від реалізації продукції у 2020 році склав більше 90 % загальної суми доходів. Єдиним видом діяльності підприємства виступає надання мікрозаймових позик фізичним особам у віці від 21 до 99 років.

4. Для планування власної діяльності аналізований господарюючий суб'єкт використовує метод складання бізнес-плану, який має наступні складові частини: резюме, опис підприємства та його продукції, аналіз ринку, організаційний план, план основної діяльності, фінансовий план і аналіз ризиків. Фінансовий план Cashpoint складається із трьох основних елементів: плану з доходів і витрат, плану руху коштів підприємства, плану показників балансу.

5. У рамках аналізу системи планування Товариства були виявлені основні недоліки розробленого бізнес-плану. До них варто віднести: відсутність юридичного та маркетингового планів, використання застарілого програмного забезпечення, відсутність здійснення оцінювання ризиків, недостатнє використання статистичних методів для здійснення прогнозів; недоліки у використанні індексів сезонності; фінансове планування лише абсолютних показників розвитку.

6. З метою удосконалення процесу розробки планів ТОВ «Бі Ел Джи Мікрофінанс» були запропоновані певні методи оптимізації цього процесу. Запропоновано придбання спеціального програмного забезпечення для розробки бізнес-планів Project Expert, визначені структури юридичного та маркетингового планів, які варто включити в загальний бізнес-план підприємства, зроблено акцент на застосування методу Делфі для поглиблення аналізу ризиків діяльності підприємства.